

نويسگيک ..

له هونره ښارگانو لاي مایځخولډ

موسکوه ه وهو له شاهنگي کردنه وهی دا دهوری فاسیل شویسکی شانوگه ری په کي الکس تولستوی «قهیسه فیودور ایوانوفیتشی» پینی . له ماوهی کارکردنا له - شانوی هونره ی موسکوه - تاسالی 1902 هه ژده دهوری دیوه ، له وانه دهوری میر ناراغون له شانوگه ری بازرگانی فینیسیا ، تربیلوف له شانوگه ری «بالندهی دهویا» ، ایفانی سامناک له شانوگه ری «مهرگی ایفان» ، هم دهوره یانی له بری ستانسلافسکی بینیه . مایځخولډ له سالی 1902 واز له - شانوی هونره ی موسکوه - دینی و ده بیته سه روکی «کومه لی درامای نوی» و ده ست به چالاکی ده رهینانی سه ربه خوده کات ، که ده ست به ده رهینان ده کات به دل و به گیان هر له سه هر ه مان ری بازو بنه ماکانی «شانوی هونره ی موسکوه» به ره مه کانی پیشکش ده کات نه و جا ورده ورده رو له جیهان و سه ره تاکانی شانوی مهر جدار - المسرح الشرطي - ده کات و له سایه ی کار تیگردنی هه ردو ری بازی رمزی و انطباعی ، که له نه ده بی نه و سه رده مه دا باویان بووه ، پاشان له هه نگاهه کانی مایځخولډ دژمنایه تی گردنی دراما و شانوی سر و شتی په - الدراما و المسرح الطبیعی - هه رنه م هه لو یسته ی ده رباره ی شانوی سر و شتی و گه رانی به دوا ی ری بازو سیسته م و ته کنیکی نوی وای له ستانسلافسکی کرد له سالی 1905 دا بولای خوی رای بکیشی و هاوکاری بکن له دامه زانندی شانوی «ستودیوی تاقی گه رید» - الاستدیو التجریبی .

مایځخولډ له سالی «1908» هوه دهستی کرده ووتنه وهی هونره ی شانوی ، هم کاره ی تاسالی 1913 به ریځ و پیکی به ریوه برد تا «ستودیوی مایځخولډ» دامه زرا که تاسالی 1918 به رده وام بوو . به رنامه ی هم ستودیوی له سه ر خویندن و لیکولینه وهی ته کنیکی جولانی نه کته رو کومیدای نیطالی و ده نگ و موسیقا له دراما بووه .

له کوتایی سده ی نوزده و سه ره تایی سده ی بیسته مدا گه لیک ناوی پرشگندار له مهیدانی ده رهینانی شانوی دا - به وانا هاوچه رخه کي - ده رکه وتن وه کړونیک و راینه ارت له نه لمانیا ، نه نتوان له فه ره نسا ، گوردن گریچ له نینگلته ره و لنسکی و ستانسلافسکی و داتشنگو و فاکتاکوف و میځخولډ له رووسیا .. هه مو نه وده رهینه ره مه زنانه نه زمونی هونره ی و لیکولینه وه به پیته کانی خویان بو هونره ی ده رهینان و نواندن به تایه تی و هونره ی شانو به گشتی ته رخان کرد ، که نه مه یان خوی له خویدا ته قینه وه یه کی فره گه وره بوو له هه ردو رووی روشنبری و هونره ی شانوی له جیهاندا .

مایځخولډ ، په کیکه له و هونره مه نده مه زنانه ی چ به گرفتارو چ به کردار هونره ی شانوی ده وه له مه ند کردووه و تاقی کردنه وه به نرخه کانی کاری کردو ته سه ر شانوی سوفیه ت و هه مو جیهان ، هه ر نه م به هره گه وره یه شی بو وای له فاخاتانغوف کرد بلیت .. «هه ر ده رهینانیکي مایځخولډ شانوی کی نوی په ، هه ر ده رهینانیکي مایځخولډ له باری دایه ری بازی کی کامل و ته و او به نیتته کایه وه ، مایځخولډ تووی شانوی له خاکی دواروژدا چاندو هه ر دوا روژیش ، ده توانیت هه قی ته وای باتی» .

مایځخولډ له 1874/2/10 له شاری نینرادا چاوی هه له پناوه ، له سالی 1895 دا خویندنی ساده یی ته و او کردووه و چو ته کوليجی یاسا ناسی له دانشگای موسکو ، به لام هینده ی پی نه چو و دانشگای جی هیشت .. له سالی 1896 له پولی دووه می کومه لی - الدراما الموسیقیة الفیلهارمونیا - له موسکودا وه رگیرا ، له سالی 1898 دا هم قوتابخانه یه ی ته و او کرد ، له هه ژده سالی وه له نواندنه کانی تازه هه لچووه کاند «الهواة» دهوری ده بینی . له سالی 1898 چوه ریزی «شانوی هونره ی

مايزخولڊ به رده وام شانوي روسي به پييازي تازه و چاك
 كرڊني ته ڪنڪي نه ڪته رو به رو پيش چووني هونري دهرهينان
 دهوله مند ده ڪرد ، هر نه مه بووه هوي نه وهي ڪه له سالي
 1923 دا ناز ناوي «هونه رهندي گل» ي پي بدريت له يه ڪيه تي
 سوڦيه ت . له سالي 1938 - 1939 دا بوو به گه وره ي دهرهينه راني
 شانوي نوپراي ميري .

له 1939/6/20 مايزخولڊ به شيويه گي نار هوا
 چه وسيزايه وه مه خسه رهي يي ڪرا ، له 1940/2/2 دا گياني
 سپارڊو له 1955/11/26 دا له لايه ن ڪوه يته ي سه ربازي دادگاي
 بالاي سوڦيه تي يه وه پاڪانه ي بوڪرايه وه .

نه مه ڪورته ي ژياني پر له به خشش و به خشيني هونري
 مايزخولڊ بوو ڪه نه ڪ هر شانوي سوڦيه تي بگره شانوي هه موو
 جيهانيشي دهوله مند ڪرد .

شانوي مهرجدار - المسرح الشرطي

مايزخولڊ له ڪاره ڪاني سٽوڊيو ي نه زمون دا ده يه ويت
 به رده له رووي سروشتي شانوي مهرجدار لابتات و پي ي
 له سه ر بنچينه ي - نه سله به ڪرڊن دا - ڊاگري ، نه م
 تي روانينه ش لاي مايزخولڊ به نده به بيري مهرجداري و هنيماو
 ته عميمو له م باره يه وه ده لي «بوخسته رووي سه رده ميڪ يان
 ديارده يه ڪ ده بي هه موو هوڪاني دهر برين بخينه ڪار بوخسته
 رووي چوني پيڪ هاتي ناوه وهي نه و سه رده مه يا نه و
 ديارده يه ، هه روه ها خسته رووي سيما جياوازه ڪاني ناوه وهي
 نه و سه رده مه يا نه و ديارده يه ، به م جو ره مايزخولڊ تاق ي
 ڪرڊنه وه و داهيناني خوي له شانوي ده ست پي ده ڪات ، نه و بو
 نه م ڪاره ده يه ويت شنيوازي انطباعي به ڪار بهيني ، نه و يش به
 به ڪارهيناني رهنگو و ناواز به چه شنيڪ ڪه به خويان واتايه ڪي
 جياوازو مانايه ڪي تر بيه خشن ، نه و ڪاتي نه مانه به ڪارده هيني
 واز له په رده و رووناڪي پيش شانوي ده هيني ، ڪه نه مه شي ڪرد نه و
 ده مه بينه ر به شيويه ڪي نايارانه سه يري رووداوه ڪان و
 ڪه ره سه ڪاني سه ر شانوي ده ڪات و جيهاني خوي و جيهاني سه ر
 شانوي پيڪه وه ده به ستيت و تواناي ره خنه و پرسيار ڪرڊني ده بي
 له مه ر نه و رووداوانه ي ڪه ده بييني و نه و بيرو باوه رانه ي
 ناراسته ي نه م ده ڪري ... بينه ر به لابرڊني په رده و رووناڪي
 پيشه وه خوي به نامووي نابيئته وه و ده بيت به به شيڪ له و
 جيهانه ، به پيچه وانه ي شانوي ناسايي يه وه ڪه هه موو ده م

فرمان له سه ر شانوي نه نجام نه دراو نه م تنه ها وه رگري نه و
 فه رمانانه بوو هيجي تر . به مه دا بو مان روون ده بيته وه
 ڪه شانوي مهرجدار چ گورانيڪي له دونيائي بينه ران و دونيائي
 نه ڪته ران دا ڪردوه .

به پي ي شانوي مهرجدار نه ڪته ر زورچاڪ ده زاني و ده بي
 هه ميشه نه وه ي له ياد بيت ڪه چي ڪل و په ل و نيڪسسوار له سه ر
 شانوي هه يه هه موو هيمان بو شته ڪاني ژيان و نه مانه به فلچهي
 هونه رنه نديڪ به م ناڪامه ي نيستايان گه يشتون ، هه روه ها
 ده بي نه وه ي له ياد بي ڪه روو به رووي بينه ران خوي ده نويني و
 نه م خونواندنه ش بوڦير بووني نه وانه هه رنه م بنچينه يه ش بووه
 بنه ما لاي بريشت و شانوي داستاني له سه ر بنيات نا شانوي
 مهرجدار بي په روا ڪوشش ده ڪا دژ به ربييازي ايهام «وون
 بوون و خو له بير چوونه وه ي بينه ر له ناو رووداوه ڪاني سه ر
 شانوي» نه و واز له ديڪوري ناسايي ده هيني و له بيري نه وه
 گرنگي به نيڪسسوار و ورده ڪل و په لي سه ر شانوي ده دات
 به مه ش نه ڪته ر جولانه وه ڪاني فراوانتر ده بيت و جولانه وه ي سي
 لايه ني ده ڪات و شيويه ي ويسته ڪاني له سه ر بنچينه ي
 پلاستيڪيانه دهر ده بري و تاله و ريگه وه ويسته درامي يه جو روا
 جو ره ڪان پيشان بدات ، به پي ي نه م شانوي نه ڪته رو هونري
 نيگار ڪيشان له يه ڪ ريزا خويان ده بينه وه و به ره و پيشه وه ي
 شانوي دين به مه به ستي سوود وه رگرتن له قه واره ي له ش ،
 هه روه ها مايزخولڊ پانتوميم به ڪار ده هيني بو نزيڪ ڪرڊنه وه ي
 هونري شانوي له و جو ره ي ڪه له سه ر هتاوه بي ري شوين بووه
 له سه ر هتاي په يدا بووني دراما . له ڪل به نده ڪرڊني نه مه
 به جوڊي نواندن و هونري نيگار ڪيشان و موسيقا و هه موويان
 پيڪه وه وه ڪ پارچه يه ڪ له نور ڪسترا پيشڪه ش ده ڪات .

دهرهينه ر له شانوي مهرجدار دا تنه ها ري نمائي
 نه ڪته ره ڪان ده ڪات و لايه ني به ريوه برڊني ده خاته لاه ، وه ڪو
 چون له شانوي سروشتي هه بووه ، واته دهرهينه ر لي ره دا
 ده بيته برڊي و گياني نووسه رو نه ڪته ره ڪان به يه ڪ ده گه يه ني ،
 نه ڪته ريش دواي نه وه ي له خودي خويا له داهيناني دهرهينه ر
 دلنيا ده بي ، نه وسا روو به رووي بينه ر ده بيته وه نه وده مه دوو
 هيزي بنچينه يي : داهيناني نه ڪته رو نه نديشه ي بينه ر روو
 به رووي يه ڪتر ده بنه وه و له نيوانياندا مه شخه لي راستي بليسه
 ده ستيني .

لهم شانویه دا دهرینه ر پابه ندی نووسه ر نیه و نه و تیبینی و سیناریونه ی نووسه ر دای دهنی بو دهرینه ر بریتی . له شتیکی ته کنیکی بو سه رده می نووسینه که خوی ، نه ک بو نه و سه رده می که ده قه شانویی به که ی تیادا پیشکش ده کری ، لیره ده بی نه وه ره چاوبکه یین که دهرینه ر کتومت هه موو نه و تیبینی و سیناریویانه ناخاته لاره ، به لکو سوود له هه ندیکیان وهرده گری وه که نه وانه ی به ندن به ته کنیکی بنیات نانی شانوگره ی به که خوی و که ناشی پشت گری بخرین . دهرینه ر زیاتر سه رنج ده داته دیوی ناوه وه ی دیالوژه کان و هه ول ده دات بن دیرو کاکله ی سه ره کی نه و دیالوژانه بخاته روو ، به شیوه یه که له گه ل نه زمی ووشه و شیوه ی پلاستیکی له شدا بگونجی .

ناشکرایه شانوی سروشتی گرنکی به کی ته واو ده داته مه سه له ی گروپ کردن و پیک هینانی سه رشانو - التشکیل الحرکی - و زوو نه و گروپانه ده گوری ، به لام شانوی مه رجدار گرنکی به وه زور نادات و ده یه ویت مه دیدانیکی نه خشه کیشراوی فراوان له به رده م نه کته ردا به جی بهیلی ، تانه ویش به ریکی و جوانی بتوانی نمایشی له سه ربکات ، لیره گرنکی به که زیاتر به هیل و کومه له گروپه کان - المجموعات - ورهنگی جلو به رکه کان ده دریت . هه روه ها نه م له وه ستان و خو له جووله خستنه وه دا ده یه وی مه رجدار له یه که سه رچاو رووناکی وهرده گری بو نه وه ی زیاتر باری به نه ندیشه بکات .

هونه رنی نواندن لای مایزخو لده

- 1 - له بواری واژه دا :
- 1 - پیویسته نه کته ر به ساردیه وه دان به ووشه کاندان بنیت و خوی دوور بخاته وه له لهرانه وه ی دهنگ و دل پرپوون .
- 2 - دهنگ ده بیت هه همیشه جی ی خوی بگریت و دهنگدانه وه یه کی وابدات به خوی که دوور بکه ویتسه وه له وجوره دهنگانه ی که له بو شاییدا ده مرن ، دهنگه کان ده بی سافو بی له که بن و کوتایی ووشه کان نابی خاو بگریته وه له نرخ ی سه ره کی خوی که م بکاته وه .
- 3 - پیش خواردن له ناکاو دهر برینی نه و پیش خواردن به له رزینی له ش و خودوور خستنه وه له سنگ کوتان و پهل هاویشتن به م لاونه ولادا .
- کاتیک که هونه رمه ندی له ناخدا ده کوئی و نه وهوش و کولانه

له چاوو لیوو دهنگ و ووشه دا دهرده بری ، نه م دهر برینه ی دیارده ی جوشینیکی گه رمی ناوه وه یه که ده بی بی گزیوون و به ناسانی به نه نجام بدری .

4 - هه رگیز نابی به په له قسه بگری ، به په له قسه کردن زیاتر له و شانوگره ی به درامیانه دایه که سروشتی - طابعی - نورستی یان پیوه دیاره ، به شی زوری رسته کانی نه و شانوگره یانه به چه ندخالیکی زور کوتایی دیت .

که و ابو و وچان دان - السکینه - له شانوی داستانا مانای نه وه نی به که کاره درامیه که دووره له هه ست و نه ستی تراژیدی یه وه پیوه دیاره .

5 - هه ستی تراژیدی ده بی ده ست له ملانی زهرده خه نه ی سه رلیوبی .. مایزخو لده لای له ریگه ی سه لیه وه هه ستم به مه کردووه و کاتیک لای تیگه یشتم که ووشه کانی 'سافونارولاه' م خوینده وه که ده لای : وامه زانه مریم کاتی که کوربه که ی مرد هاواری کردبی و قیزانبتی و به قز رنینه وه رای کردبیته سه رشه قام و وه کو شیت ره فتاری کردبی . به لکو زور به هیمنی و بزوویکی یه وه دوا ی تهرمی کوربه که ی که وت ، به لای راسته فرمیسی رشتووه . به لام له رووکه شاماتی خوی پیشان دا ، نه و خه م و خوشی یه ی تیگه لای نه کرد له یه که کاتدا ، نه و ده مه ش له به رده م خاچه که دا وه ستا و سه ت پا بالای سه ر نو قمی ناو نهینی و میهره بانی خوی گه وره کرد .

به لام نه کته ر له قوتابخانه ی نواندنی کوندا هاواری ده کردو ده گریاو به هه ردوو ده ستی سنگی خوی ده کوتا تابتوانی وینه یه کی به هیز لای بینه ر دروست بکات ، به لام نه کته ر له قوتابخانه کی تازه دا باله حاله تی دوا لوتکه ی تراژیدیاش بیت ، هه ر وه کو مریم خه مه کانی خوی دهرده بری ... له رووکه شاماتی خه مه و هاوارو شین و شه پور ناکات ، به لام به شیوه یه کی قول هه سته کانی دهرده بری .

ب - له بواری پلاستیکی به تدا :

هه موو نووسه ریکی دراما دوو جووره دیالوژی هه یه ، به کیکیان پیویسته و دیاره که بریتی به له ووشانه ی که هاوشانی فرمانه درامی یه کان ده وترین و هه ر بو شی کردنه وه ی نه و فرمانانه ش دانراون .. نه ویتتر به شی ناوه وه یه یان نه و دیالوژانه ی که نادیارن و بریتین له بن دیبری دیالوژه دیاره کان ..

نهم جوړه ديالوژه ناپياره نه وه په بينه به بيستن ناي بيستی به لکو ... له ووچان و خال به نده کاني نيوان ناخاوتنه که دا هستی به دهکات . بينه له قيژه هستی به ناکات ، به لکو له ووچان و بي دهنګ بووندا ، له ديالوژا هستی به ناکات ، به لکو له موسيقاو جولانه وهی پلاستيکی دا هستی به دهکا . ريتشارد فاکنر لای وايه که ديالوژي ناوه وه «ناپيار» ده بي به هاوکاري له گه ل نورکسترا دا به نه نجام بگه په ندری ، چونکه رسته په کی موسيقا که گوراني بيژه که دهيلی ، هيزيکی تيدانی په که به ته نيا بتوانی هسته کاني ناوه وهی پاله وانسه که ده ربيري بويه په نا ده باته به ر نورکسترا تابه ته واوی ده ربيره که به نه نجام بگه په ني و ته واوکری نه و شتانه بيت که نه و تراون .

هروها مایزخولديش ده لي ، وشه له شانوگه ری په کی درامی دا نه و ناميره نی په که به ته نيا بتوانی ديالوژي ناوه وه ده ربخات ، له م باره په وه زياتر روونی ده کاته وه ده لي : نه گه ر وشه تاکه هوپه ک بيت بو ده برپنی کاکله و نه ژادی کاريکی تراژیدی نه گه ر و ابوايه هه موو که سيک ده يتوانی له سر ته ختی شانو رولیک یاری بکات ... به ته نيا وشه ووتن بابه ده م و دوويه کی باشيشه وه بيت ناتوانی هه موو شت ده ربيري ، که و ابو ليره دا پيوستيمان به ری و شوینی تازه هه په بو ده ربيري نه و شتانه ی نه مانتوانيوه هه تاکو کوتايی له ريگه ی وشه وه ده ربيري بو پر کرده وهی نه م بوشايی په ش په نا ده به پنه بهر جولانه وهی پلاستيکی چونکه کاتيک نه کته ريک جولانه وه په کی پلاستيکی ده کا بينه ر ناچار ده کات که له ديالوژه ناپياره کی ناوه وه بگات .

جولانه وه پلاستيکی په کان «ده ست جولاندين ، ويسته جوړ به جوړه کاني له ش ، سه رنج دان ، بي دهنکی» نه مانه پيوه ندي راسته قينه ی نيوان خه لک پيشان نه دات ، وشه ناتوانی هه موو شتی بلی ، که و ابو نيمه پيوستيمان به وينه کردنی جولانه وه کان هه په له سر شانو به شيوه په ک واله بينه ر بکن که چاودير بيت و به سه رنجيکی وورده وه بروانيته شانو ، وشه بو بيسته ، پلاستيکا بو بينينه ، به م شيوه په بينه ر ده که وينه بهر ته ووژمی دوو هو ی کاريگه ره وه ، بيستن و بينن ... جياوازی له نيوان قوتابخانه ی کون و تازه نا له مه دا هو ی ده بينيته وه که له قوتابخانه ی تازه دا پلاستيکيه ت زور جار

خوی له هاوشانی ديالوژا ناپينيته وه ، به لام له قوتابخانه ی کوندا ، هه ميشه جولانه وه هاوشانی ديالوژ بووه ، ليره دا پيوسته نه وه بلين که پلاستيکيه ت له شانوی مه رجار هه ميشه دژ به ديالوژ ناپيت به لکو هه ندي جار پلاستيکيه ت خوی له هاوشانی ديالوژا ده بينيته وه ، نه مه ش به شتيکی ناسايی داده نريت وه ک چون له رينه ويه کی دروست له قورگدا هاوکار له گه ل رسته کاني پارچه شيعريکدا ده روات . پلاستيکيه ت له شانوی کوندا هه ميشه هاوشانی وشه ، به لام مایزخولد به چاويکی تره وه سه يری نه وه ده کات و پلاستيکيه ت زور جار هاوشانی وشه نيه ، بو سه لم اندنیش نه م نمونه په ده هينيته وه :

دووکه س له گه ل په کتر دا له بابه ت ناو وه واو ، ياهونه ر ، ياهر شتيکی تری روژانه وه قسه ده کهن ، که سيکی تريش له دووره وه سه يريان ده کات ، به بي نه وهی دهنګيان بيستيت ، نه گه ر نه م که سی سی په مه به سه رنج بيت نه توانی بزانی نه و دوو که سه دوژمنن به په ک ، يادوستن يا دوو عاشقن .. چون نه مه نه زانی ؟ کاتی نه و دووکه سه قسه نه کهن له هه مان کاتدا چهند جولانه وه په کی پلاستيکی ده کهن ، ده ستیان ده جولینن و ويستی جوړ به جوړ به له شيان ده دن و چاوسه رو خواروسه رو ژورور ده کهن ، له ريگه ی نه و جولاندين و هلس و که وتانه وه پيوه ندي نيوان نه م دووکه سه ديار ده بي ، که دوو دوستن ، يا دوژمن ، يا دوو عاشقن نه مه ش له ريگه ی نه و جولاندينانه وه که زور جار هاوشانی وشه کان نين و به هو ی چاو ده بيني زياتر له کاره دراميه که حالی ده بيت ، مایزخولد گرنگی په کی زور ده داته نه کتر ، نه کتر ريش به لايه وه بناغه ی هونه ری ده هينانه ، بويه زور بايه خ ده داته له شی نه کتر رو بو نه وهی له شی نه کتر به شيوه په کی ته خت وروون دهنه که وی ، ديکوری قه واره دراو له گه ل نه کتره کانيا ده هينيته پيشه وهی شانو تابتوانزی له سی لاه سه يريان بکری و قه واره ی له شی نه کتره که سوود به خستر ده بيت بو ده ربيري نه وهی ده په ويت . هه ر له بهر نه مه ش بوو مایزخولد ره خنه ی له ديکوری شيوه ناسايی په کان ده گرت که له و سه ر ده مه دا باو بوون ، چونکه به لای نه مه وه قه واره په کی په ک لايه نی ده دا به له شی نه کتر رو جولانه وه پلاستيکی په کاني په رش و بلاو ده کرد له بری نه وهی بيان چه سپيني له سه ر شانو .

«مايزخولڊ چ شتيكى خسته سهر خه رمانه ي شانوا»

- به كورتى ده توانين بليين مايزخولڊ زور شتى خسته سهر خه رمانه ي شانوا وهك نه مانه ي لاي خواره وه :
- 1 - پشت كردنه شيوه ناسايي يه كانى شانوا ، نه و شيوانه ي كه بينه ر له گه ل رووداوه كانى سهر شانوا نه توپاوه وه وون ده بوون . بو نه م مه به سته ش پشتى به نرپته كانى شانوى ميللى وه ندى نرپتي شانوى شكسپير به ست ، بويه ده توانين بليين مايزخولڊ زور پيشى بريشت كه وتووه له لابردي ديوارى چواره م وه ر دوو جيهانى نه كته رو بينه رى به يه ك كرى داوه بو نه وه ي بينه ر هه لوپستىكى سه لى نه بى له گه ل رووداوه كانى سهر شانوا تپايدا بتوپته وه به لكو واى له بينه ر كرد له و رووداوانه وورد بيته وه و تى فكرى و هه رگيز نه وه ي له ياد نه چى كه به رامبه ر چنه نه كته ريك دانيشتووه .
 - 2 - مايزخولڊ ديكورى ناوپته ي به كارهيئاوه نه ركيكى ترى بو ديكور زياد كرد هه رگيز به وه رازى نه نه بوو به وكارى ناوپته كردنه ي بووترى ديكور ، چونكه ده پوت نه م ناو بردنه وا له خه لك ده كات كه ديكور ته نها به شيوه ناسايي يه كه ي تى بگه ن وه چ بيرو سه رنج وه هيمايه ك به ديكوره وه نه به ستپته وه ، بويه ديكوره كانى له جوولاندا بوون وه له ديكورى سينه ما ده چوون ، نه ك وهك شتيكى نه خسه كيشراوو مردوو .
 - 3 - نه كته رى هينايه پيشه وه ي شانوا وه باوه رى به وه هه بوو كه نه كته ر توخمىكى سه ره كى يه له دراما ، هه روه ها له قوناغيكدا وازى له ، نارايشت - ماكياج - هيناو ده پوت نارايشت روى نه كته ر داده پوشى و دوورى ده خاته وه له و كه سه ناسايه كه ي ناوژيان .
 - 4 - له مه يدانى په روره ده كردنى نه كته ردا شورشيكى به رپا كرد له سهر نه و تيورى «البىوميكانيك» كه چنه نه ناموزگارپكى زانستپانه بو جوولاندى له شى نه كته ر به شيوه يه كه ي ته عبيرى تا بتوانى لاي بينه ر انطباعىكى عه قلى و عه ملى دروست بكات و له گه ل هوشى بينه ردا بدوى ، مايزخولڊ نه و جوولانده ي بو مه به ستى جوانى رووت به كار نه ده هينا وهك نه وه ي كه «تايروف» نه ي

- كرد ، مايزخولڊ هه رگيز له گه ل مه سه له ي جوانى بو جوانى نه بووه له شانوا .
- 5 - گرنگى يه كه ي زورى دا به رووناكى له كاتى ده رهينانيدا . نه م به كارهيئاوه ي مايزخولڊ پيش سينه ما كه وتووه .
 - 6 - زورگرنگى داوه به ايپاق و موسيqa ، شانويه كانى وهك سيمفونيايه ك و ابوو ... موسيqa لاي نه م شتيك نه بوو باگ راوندى رووداوه دراميه كانى بيت به ته نيا . به لكو ده بووه به شتيك له كاره درامى يه كه ي خوى ... مايزخولڊيش يه كه م كه س بووه كه جازى به كارهيئاوه له شانوا .
 - 7 - مايزخولڊ به ر له بريشت و پيدا بوونى شانوى داستان ، نه كته ر لاي كه سيكى خاوه ن بيرو راميارى بووه ، نه كته ره كانى له لايه نى ميزيولوجياوه بى ده كه ياندو ماناى نيشتمان په روه رى به قولى له ده روونياندا ده چاندوله بارى راميارپه وه به باشى ده خه ملاندن .
 - 8 - مايزخولڊ سينه ماى له ناو شانوا به كار نه هيناوه به لام له شانوكه ربه كانيدا دروشم و بانگه وازو كه واهى زانيارانه مانوسى سبرى به كار نه هينا .
- له كوتايى دا وهك نه لكسه نده ر فيزالسيكى ده لپت :
- «مايزخولڊ كه نجينه يه كه ي له بن نه هاتوى بو به جى هيشتووپن و هه ر له م باره يه وه ده لپم نه و كه له پووره ي كه مايزخولڊ به جى ي هيشتووه تيشه به ره يه كه ي پويسته بو هونه رى هاوچه رخ و هونه رى دواروژ . ليكولينه وه و كه له پووره كه ي مايزخولڊو به كارهيئاوه ي به شيوه يه كه ي داهينه رانه ره وى بزوپته وه ي شانوى به ره و پيشه وه ده بات و روشنبيرى شانوى ده وله مه نه ده كات نه و روشنبيرى يه ي كه له دل و هوشى نه م هونه رمه نده كه وره يه وه به جى ماون شتى زيندوو نه مرن .

بو نه م باسه سوودم له هه ردوو كتپي مايزخولڊ
* في الفن المسرحى ... فيسقولود مايزخولڊ ج 1-2 ترجمه شريف
شاكروه رگر تووه .

په راويژه كان

- 1 - جبرولامو سافونارولا «1452-1498» ، راهبىكى ده مينيكانى نيپالي يه .
- 2 - تايروف : ده رهينه ريكي به ناوبانگى سوقيه تى به .